

TOETSKADERS INKOMENSVERKLARING ONDERNEMER

Uitgangspunten	IB ondernemer	Niet IB ondernemer (DGA - $\geq 5\%$ direct of indirect van de aandelen)
Type ondernemer / onderneming	Zelfstandige zonder personeel - zzp Eenmanszaak - EZ Vennootschap onder Firma - V.O.F. Maatschap Commanditaire vennootschap - CV	Besloten vennootschap - B.V. Naamloze vennootschap - N.V.
Duur bestaan onderneming	≥ 12 maanden na inschrijving KvK	≥ 12 maanden na inschrijving KvK
Definitieve jaarcijfers voorgaande boekjaar	verplicht vanaf 1/4 van het lopende boekjaar	verplicht vanaf 1/4 van het lopende boekjaar
Basis van het inkomen (BI)	gemiddelde saldo fiscale winst afgelopen 3 jaar	gemiddelde IB inkomen (Box I) uit de onderneming afgelopen 3 jaar
	maximum laatste jaar	maximum laatste jaar
Bij ondernemingsduur 12 - 36 maanden	meenemen loondienst inkomen voorafgaand aan onderneming	meenemen loondienst inkomen voorafgaand aan onderneming
Toetsen inkomen lopend boekjaar		
* aanleveren tussentijdse winst & verliesrekening (TI)	vanaf 1/7 verplicht waarbij er een positief bedrijfsresultaat dient te zijn	vanaf 1/7 verplicht waarbij er een positief bedrijfsresultaat dient te zijn
* extrapolatie tussentijdse resultaat (EI)	vanaf 1/7 verplicht	vanaf 1/7 verplicht (beoordelen geëxtrapoleerde resultaat en inkomen)
* resultaat bijstellen naar beneden indien EI < BI	vanaf 1/7 verplicht	vanaf 1/7 verplicht (evt. Inkomen bijstellen en/of resultaat in het kader van de overwinst)
* tussentijds resultaat kan <u>niet</u> tot verhoging toetsinkomen leiden		
Meenemen resultaat / inkomen lopend boekjaar i.p.v. oudste jaar	vanaf 1/7 mogelijk	vanaf 1/7 mogelijk

Balansposities		
Winstgevendheid	minimaal laatste boekjaar positief	minimaal laatste boekjaar positief
Liquiditeit	≥ 1,00	≥ 1,00
Solvabiliteit	≥ 25,00%	≥ 25,00%
* Bandbreedtemodel (zie rekenvoorbeelden in toelichting)	30,00% / 25,00% / 20,00%	30,00% / 25,00% / 20,00%
* Tussentijdse cijfers aanleveren ingeval laatste jaar ≥ 10% stijging of daling solvabiliteit en daardoor binnen de bandbreedte. Stijging / daling voorlaatste jaar t.o.v. laatste jaar.		
Balanscorrecties		
Box 3 vermogen corrigeren op VA en EV (schulden niet salderen - volgt uit BKR toets)	corrigeren liquide middelen en effecten (dus geen "vast" vermogen)	corrigeren liquide middelen en effecten (dus geen "vast" vermogen)
Fiscale Oudedags Reserve (FOR)	= EV	nvt
Pensioen in eigen beheer e.d.	n.v.t	corrigeren
Voorziening latente belastingen (geen overige voorzieningen)	corrigeren	corrigeren
Achtergestelde leningen (LVV en KVV) corrigeren op EV	corrigeren	corrigeren
Immateriële vaste activa (goodwill / S&O)	corrigeren	corrigeren
Afschrijving goodwill	niet corrigeren	niet corrigeren

Stille reserve o/g o.b.v. meest recente WOZ waarde	corrigeren	corrigeren
Rekening courant DGA (r/c) corrigeren op VA en EV	n.v.t	corrigeren
* r/c tot € 17.500,- toegestaan zonder correctie - fiscaal geen renteverplichting		
Schuld BV aan DGA corrigeren op EV (ter beschikking stelling - tbs)	n.v.t.	corrigeren
Huurverplichting (vervallen vanwege hogere solvabiliteitseis)	vervalt bij de startende ZZP'er	
Inkomenscorrecties		
Bijtelling prive gebruik auto van de zaak	corrigeren in elk jaar	n.v.t. - gaat via de loonadministratie (recente salarisstrook en salarisstrook december laatste jaar)
Overige fiscale correcties	corrigeren, dus uitgangspunt is SFW met evt auto correctie	
* investeringsaftrek		
* beperkt / niet aftrekbare kosten		
* overig		
Incidentele baten	corrigeren	corrigeren
Incidentele lasten (alleen indien fiscaal van aard)		
Box 3 inkomen	niet meenemen	niet meenemen
Pensioeninkomen	beoordeling door geldverstrekker	beoordeling door geldverstrekker

Verhuurd OG	beoordeling door geldverstrekker	beoordeling door geldverstrekker
Inkomensvervangende uitkeringen (bv AOV). Geen sociale uitkeringen.	corrigeren	corrigeren
Overwinst vóór belasting	niet van toepassing	Bij starters (korter dan 36 maanden actief) geen overwinsten/of box 2 inkomen meenemen. Alleen bij niet
* uitgekeerd dividend:		
gemiddelde bruto dividend laatste 3 jaar met maximum laatste jaar		
* nog niet uitgekeerd winstreserve:		
zeggenschap > 50%: gemiddelde bruto overwinst laatste 3 jaar meenemen - maximaal		
zeggenschap < 50%: aantonen voldoende invloed / zeggenschap, berekening idem		
dubbele balansstoets: toetsen aan liquiditeit elk jaar en solvabiliteit laatste jaar		

Expertcommissie

De expertcommissie heeft de bevoegdheid om in voorkomende gevallen af te wijken van het voorgestelde beleid indien toepassing van het beleid onredelijk zou zijn voor de consument en / of te veel risico voor het WEW met zich brengen.

Samenstelling commissie:

1. Nationale Hypotheek Garantie - Dhr. M. Sippekamp
2. Raadhuys Tax Legal Accounting - Dhr. mr. B. Aartsen
3. Overviewz - Dhr. V. Laan
4. Pentrax - Dhr. H. van Houten

TOELICHTING TOETSKADERS

Duur bestaan onderneming

- aansluiting bij inschrijving KvK is uitgangspunt
- uitgaan van maanden i.p.v. kalenderjaren sluit beter aan bij de economische realiteit van het bestaan van een onderneming.
- Voor alle type ondernemers vanaf 12 maanden inschrijving KvK
- Er zijn twee acceptatiekaders: 1 voor IB ondernemers en 1 voor niet IB ondernemers

Definitieve jaarcijfers voorafgaande boekjaar

- Vanaf 1/4 van het lopende boekjaar verplicht i.p.v. 1/7 van het lopende boekjaar. Op deze wijze wordt eerder inzicht verkregen in de definitieve cijfers van het voorafgaande boekjaar.

Basis van het inkomen

IB-ondernemers

- Gemiddelde saldo fiscale winst van de afgelopen drie jaren met als maximum het laatste jaar.

Niet IB-ondernemers

- Gemiddelde IB-inkomen uit de onderneming van de afgelopen drie jaren met als maximum het laatste jaar.

Meenemen loondienstinkomen

- Mogelijk bij ondernemers tussen de 12 en 36 maanden inschrijving KvK
- Langer dan 36 maanden inschrijving KvK indien er sprake is van aantoonbaar gewijzigde omstandigheden

Toetsen inkomen lopend boekjaar

- Vanaf 1/7 verplicht aanleveren om de financiële ontwikkelingen van het lopende boekjaar inzichtelijk te krijgen.
- Controle tussentijdse cijfers aan de hand van de aangiften omzetbelasting.
- Ingeval de tussentijdse cijfers een lager resultaat weergeven dan het gemiddelde inkomen over de afgelopen 3 jaren, dan is er reden om het inkomen naar beneden bij te stellen.
- Ingeval de tussentijdse cijfers een stijgend resultaat weergeven t.o.v. de afgelopen 3 jaren, dan is er geen reden voor bijstelling van het inkomen naar boven.
- Het is toegestaan om het feitelijk behaalde tussentijdse resultaat / inkomen in de plaats te stellen voor resultaat / inkomen van het oudste jaar. Extrapolatie is niet toegestaan. In dat geval mag het toetsinkomen niet hoger zijn dan het inkomen van het laatste volledige jaar.

Balansposities

Liquiditeit (≥ 1)

- Geeft aan of de onderneming aan haar korte termijn verplichtingen kan voldoen. Van belang wordt geacht dat op het toetsmoment de onderneming aan de korte termijnverplichtingen kan voldoen om de korte termijn continuïteit te bewaken.
- Liquiditeit betreft de verhouding tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen.
- Voor de liquiditeit wordt niet geadviseerd om te opteren voor het bandbreedte model (zie hierna bij solvabiliteit). De reden hiervan is dat de onderneming in het laatste toetsjaar volledig aan zijn korte termijnverplichtingen moet kunnen voldoen.

Solvabiliteit

- De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.
- Het gaat om de verhouding eigenvermogen t.o.v. het totale vermogen.
- Een solvabiliteitspercentage van 25% of hoger wordt voldoende geacht en ligt in lijn met het huidige vereiste percentage.
- Ten einde trends in de vermogensontwikkeling objectief te kunnen beoordelen is het zogenoemde "bandbreedte model" (zie **rekenvoorbeelden** in bijlage) van toepassing.
- Dalende trend:
Een dalende trend wordt kritisch beoordeeld. Indien de solvabiliteit in het laatste boekjaar meer dan 10% is gedaald t.o.v. het jaar daarvoor (bijvoorbeeld van 31% naar 26%) en binnen de gehele bandbreedte (tussen 20% en 30%) valt, dienen tussentijdse cijfers aangeleverd te worden. Hieruit kan een trendbreuk afgeleid worden. Als geen sprake is van een trendbreuk dan leidt de solvabiliteitsontwikkeling ertoe dat er geen bestendig inkomen afgegeven kan worden. De solvabiliteit dient gelijk te blijven of te stijgen én minimaal 25% te bedragen.
- Stijgende trend:
Een stijgende trend wordt positief kritisch beoordeeld. Indien de solvabiliteit in het laatste boekjaar is gestegen t.o.v. het jaar daarvoor (bijvoorbeeld van 19% naar 24%) en binnen de onderste bandbreedte (tussen 20% en 25%) valt, dienen tussentijdse cijfers aangeleverd te worden. Op basis van de tussentijdse cijfers dient de solvabiliteit minimaal 25% te zijn.

Balanscorrecties

- Box 3 vermogen: ingeval de ondernemer in box 3 vermogen heeft, dan zou besloten kunnen worden om dit vermogen aan te wenden voor de versterking van de balanspositie van de onderneming. Dientengevolge wordt het reëel geacht om het box 3 vermogen ten gunste van de balans te corrigeren op de vlottende activa en het eigen vermogen.
- Box 3 schulden blijken uit de door de geldverstrekker te toetsen BKR en kunnen gecorrigeerd worden op de maximale financieringscapaciteit. Deze correctie wordt niet door de rekenpartijen toegepast aangezien zij op geen enkele wijze betrokken is bij de financieringsopzet in het kader van de onafhankelijkheid. Ingeval een geldverstrekker twijfels heeft over een geregistreerde financiering (bijvoorbeeld in de BKR), dan dank kan betreffende rekenpartij aangeven of het een zakelijke financiering betreft. Alsdan kan die

buiten beschouwing gelaten worden. Betreffende rekenpartij is juridisch bevoegd om alle informatie te delen met betreffende geldverstrekker.

- Fiscale Oudedag Reserve (FOR): de FOR maakt onderdeel uit van het eigen vermogen van de onderneming. Een correctie voor de aanwezige belastingclaim is niet reëel. Onduidelijk is namelijk of en zo ja wat de effectieve belastingheffing hierover zal zijn. Hierbij zijn, onder andere, de tariefverschillen in de wet en de stakingsfaciliteiten in de wet van belang. Het gaat veelal om kleine bedragen. Verder zijn er vaak meer stille reserves aanwezig waar een belastingclaim op kan rusten die ook niet gecorrigeerd worden bij de analyse. Indien dat wenselijk zou zijn, dan dient er voor elke onderneming een zogenoemde "stakingsbalans" opgesteld te worden. Dit is uit het oogpunt van praktische werkbaarheid en doelstelling niet opportuun.
- Achtergestelde leningen: ingeval de verschaffing van financiële middelen binnen de persoonlijke sfeer plaatsvinden, dan zijn deze nagenoeg altijd achtergesteld aan derden (lees banken). Ingeval van een faillissement wordt de achtergestelde lening veelal niet terug betaald. Een verschaffer van vreemd vermogen kan kiezen om financiële middelen in de vorm van een lening of in de vorm van kapitaal ter beschikking te stellen. Een correctie ten gunste van het eigen vermogen wordt reëel geacht, omdat dit ook op voorhand de keuze had kunnen zijn. Na het verschaffen van financiële middelen kan overigens de lening ook omgezet worden naar kapitaal en is hetzelfde doel bereikt.
- Rekening courant directie (r/c):
Geen correctie:
 - Indien RC < € 17,5K. Fiscaal is het niet noodzakelijk om rente en aflossing te berekenen.Correctie:
 - Ten negatieve van de vlottende activa en eigen vermogen.
 - Een schuld van de onderneming aan de ondernemer (t.b.s. vordering) corrigeren ten positieve van de balans.

Inkomenscorrecties

Bijtelling privégebruik auto van de zaak

- Ingeval van een consument die in loondienst werkzaam is wordt het toetsinkomen niet verhoogd met het bedrag van de bijtelling. Het inkomen wordt weliswaar verhoogd wat uit de jaaropgave blijkt, maar hier wordt bij de werkgeversverklaring geen rekening gehouden. In lijn hiermee wordt geadviseerd om de louter fiscale correctie i.v.m. het privé gebruik van de auto van de zaak te corrigeren.

Overige fiscale correcties

- Het uitgangspunt is om een bestendig inkomen vast te stellen dat de ondernemer daadwerkelijk verdient en in staat stelt om langdurig aan de hypothecaire verplichtingen te kunnen voldoen. Correcties die alleen om fiscale redenen plaatsvinden verhogen respectievelijk verlagen het daadwerkelijk genoten inkomen niet. Te denken valt aan de investeringsaftrek, beperkt aftrekbare kosten, willekeurige afschrijving etc.

Overwinst vóór belasting

Uitgekeerd dividend

- Uitgekeerd dividend betreft feitelijk gerealiseerd inkomen. Hierdoor kan uitgegaan worden van het gemiddelde bruto uitgekeerde dividend over de afgelopen 3 jaren (nooit hoger dan het laatste jaar).

Nog niet uitgekeerde winstreserve

- Het wordt reëel geacht om nog niet uitgekeerde winsten prudent mee te nemen in het inkomen.
- Voldoende zeggenschap is van belang om zelfstandig besluiten te kunnen nemen t.a.v. de uitkeerbare winstreserves. Over het algemeen wordt een belang van meer dan 50% voldoende geacht om zeggenschap hierover te hebben of voldoende invloed te hebben op de besluitvorming.
- Van belang is de dubbele balanstoets op ieder van de drie voorafgaande boekjaren. Hiermee wordt gekeken of het verhoogde inkomen in ieder jaar ook uitgekeerd had kunnen worden.

Bijlage 1: Voorbeelden solvabiliteitscijfers binnen bandbreedtemodel

Voorbeeld 1: dalende trend, laatste jaar wel boven 25%

2016 31%

2017 27%

De daling in het laatste jaar bedraagt meer dan 10% (10% van 31% = 3,10%, de daling bedraagt 4%)

De solvabiliteit in het laatste jaar valt binnen de gehele bandbreedte (20% - 30%)

Tussentijdse cijfers 2018 zijn noodzakelijk, een trendbreuk dient aangetoond te worden.

2018 $\geq 27\%$ de trendbreuk is afdoende aangetoond, inkomensverklaring wordt afgegeven

2018 $< 27\%$ de trend blijft dalend, er wordt geen inkomensverklaring afgegeven

Voorbeeld 2: dalende trend, laatste jaar komt onder 25%

2016 25%

2017 23%

De daling in het laatste jaar bedraagt minder dan 10% (10% van 25% = 2,50%, de daling bedraagt 2,0%)

De solvabiliteit in het laatste jaar is lager dan 25%

Tussentijdse cijfers 2018 zijn noodzakelijk, een trendbreuk dient aangetoond te worden en de solvabiliteit uit de tussentijdse cijfers dient $\geq 25\%$ te zijn.

2018 $\geq 25\%$ de trendbreuk is afdoende aangetoond, inkomensverklaring wordt afgegeven

2018 $< 25\%$ de trend blijft dalend, er wordt geen inkomensverklaring afgegeven
(NB: bij 24% is de trend wel gebogen, maar niet voldoende, uitkomst dient minimaal 25% te zijn)

Voorbeeld 3: dalende trend, laatste jaar blijft boven de 30%

2016 40%

2017 35%

De daling in het laatste jaar bedraagt meer dan 10% (10% van 40% = 4%, de daling bedraagt 5,0%)

De solvabiliteit in het laatste jaar is echter hoger dan de bovengrens van de bandbreedte, 30%

Tussentijdse cijfers 2018 zijn niet noodzakelijk om een trendbreuk aan te tonen.

Er wordt een inkomensverklaring afgegeven

Voorbeeld 4: stijgende trend, laatste jaar komt in onderste deel bandbreedte (tussen 20% en 25%)

2016 18%

2017 23%

Er is sprake van een stijgende solvabiliteit, in het laatste jaar is deze lager dan 25%, maar hoger dan 20%

Tussentijdse cijfers 2018 zijn noodzakelijk, de solvabiliteit uit de tussentijdse cijfers dient $\geq 25\%$ te zijn.

2018 $\geq 25\%$ inkomensverklaring wordt afgegeven

2018 $< 25\%$ er wordt geen inkomensverklaring afgegeven

Voorbeeld 5: stijgende trend, laatste jaar komt onder de bandbreedte uit (< 20%)

2016 10%

2017 19%

Er is sprake van een stijgende solvabiliteit, in het laatste jaar is deze lager dan 20%

Er wordt geen inkomensverklaring afgegeven